

KOTITALOUDEN PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITEERIT MONIPUOLISTA ARVIOINTIA LINJAAMASSA

Kotitalous työpajan tulokset
13.3.2015

Pohdittavaksi ryhmissä kysymyksiä

- ◆ Miten opettajien välistä keskustelua arvioinnin perusteista ja kriteereistä pidetään yllä?
- ◆ Miten tieto opiskelun tavoitteista ja arvioinnin kriteereistä saavuttaa huoltajat?
- ◆ Miten oppilasta arvioidaan oikeudenmukaisesti, kannustavasti, realistisesti ja mahdollisimman yhdenmukaisin kriteerein?
- ◆ Arvioinnin luonne?
- ◆ Mitä muutostarpeita uusi ops tuo kotitalouden arviointiini?

Miten opettajien välistä keskustelua arvioinnin perusteista ja kriteereistä pidetään yllä?

Uusi opetussuunnitelma edellyttää, että opettajalla on hyvä oppilaantuntemus ja hän ottaa huomioon oppilaiden lievätkin oppimisvaikeudet.

Uudessa opetussuunnitelmassa painotetaan, että ”on tärkeää ottaa huomioon oppilaiden erilaiset tavat oppia ja työskennellä sekä huolehtia siitä, ettei edistymisen ja osaamisen osoittamiselle ole esteitä. Erilaisissa arviointi- ja näyttötilanteissa varmistetaan, että kukin oppilas ymmärtää tehtäväksi annon ja saa riittävästi aikaa tehtävän suorittamiseen.”

Tarvitaanko hyväksytyin arvosanan vähimmäistaso?

Arvioinnin oikeudenmukaisuus ja vertailtavuus?

Miten arvosana muodostuu? Mikä ohjaa arviointia?

- johdon tulee pitää huolta siitä, että arvioinnista keskustellaan ja kriteereitä pidetään yllä
- oppilaantuntemus - kun alakoulusta tulee yläkouluun oppilaita, tietoa ei juuri tule, mutta toisaalta se ei haittakaan. Yläkoulu voi olla mahdollisuus aloittaa "puhtaalta pöydältä"
- Nivelpalaverit
- Osallistaminen (laajasti käsitettynä)

Miten tieto opiskelun tavoitteista ja arvioinnin kriteereistä saavuttaa huoltajat?

”Oppilaan opintojen edistymisestä sekä oppilaan työskentelystä ja käyttäytymisestä annetaan riittävän usein tietoa oppilaalle itselleen ja huoltajalle.”

Miten huoltajille selvitetään koulutyöskentelyn arviointi ja käyttäytymisen arviointi?

- oppimispäiväkirjaan kriteerit näkyviin
- sähköinen viestintä; wilma, tms.
- Riittävän usein? Mitä se on käytännössä?
- Instagram, blogit,...
- Kotitehtävät
- Jokaisen oppitunnin jälkeen ei raportoida oppilaan edistymisestä
- paikallinen arviointikulttuuri luodaan yhdessä

Miten oppilasta arvioidaan oikeudenmukaisesti, kannustavasti, realistisesti ja mahdollisimman yhdenmukaisin kriteerein?

1. Miten oppilaille selvitetään kotitalouden arvosanan määräytymisperusteet?
2. Arvioinko oppilaan käytöstä vai toimintaa?
3. ”Oppilaita ja heidän suorituksiaan ei verrata toisiinsa eikä arviointi kohdistu oppilaiden persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.”

1. - ihan ensimmäisellä oppitunnilla, liimataan kriteerit oppimispäiväkirjaan, liitetään portfolioon, peda.netiin, josta vanhemmat voivat käydä lukemassa
- arviointiin liittyvä kotitehtävä-ehdotus. Opettaja antaa oppilaalle arviointikriteerit ja oppilas pohtii, mitä voisi tehdä tavoitteet saavuttaakseen
- yhteneväiset käytänteet; yhteisten kansalaisten eteen tehdään töitä - olisi mielekästä jakaa aineistoja ja menetelmäideoita
- Taulukkoa voi avata itselle ja avata opetuksessa
- Paikallisia tarkennuksia voidaan tehdä, mutta päättöarvioinnin kriteereitä EI voi muuttaa!
- 2.-3. Ainakin ennen on arvioitu käyttäytymistä - nyt on kiinnitettävä huomiota siihen, että erottaa temperamentin ja osaamisen

OPETUSHALLITUS

Arvioinnin luonne?

Oppilaiden tulee saada palautetta kaikissa oppimisen vaiheissa, jotta hän ymmärtäisi:

”- mitä on tarkoitus oppia, mitä on jo opittu, miten he voivat edistää omaa oppimistaan ja parantaa suoriutumistaan”

- Palautetta annetaan koko ajan. Kotitaloudessa ”uusi” arviointikulttuuri on luontevaa, sitä on varsin helppo toteuttaa.
- Oppilaan tavoitteet on saatava selville heti opetuksen alkaessa.
- Jaksojärjestelmässä kahdenkeskeinen keskustelutuokio on tarpeellinen, vaikkakin sen järjestäminen voi olla haastelleista; kuulevatko muut oppilaat? (Toisaalta osaa oppilaista ei käytännössä häiritse, jos toiset kuulevat)
- Onko avustajaa käytettävissä siksi aikaa, kun opettaja käy keskusteluita?
- Opetustilanteissa käytävä **opetuskeskustelu on myös tärkeä käytäntö, jonka voisi kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan.**
- Ongelma on suurempi vanhempien osalta – vanhemmat kyseenalaistavat arvosanoja. Miten viestiä vanhemmille?
- Arvioinnin vuosikello voisi olla hyvä työväline
- Arvioinnin tulisi olla avointa - vertaisarvioinnin käymistä yhdessä
- Me itse määrittelemme ajankäytön - opettajan on otettava ajan rajallisuus ja kiireettömyys oikeasti huomioon työtä suunnitellessaan.

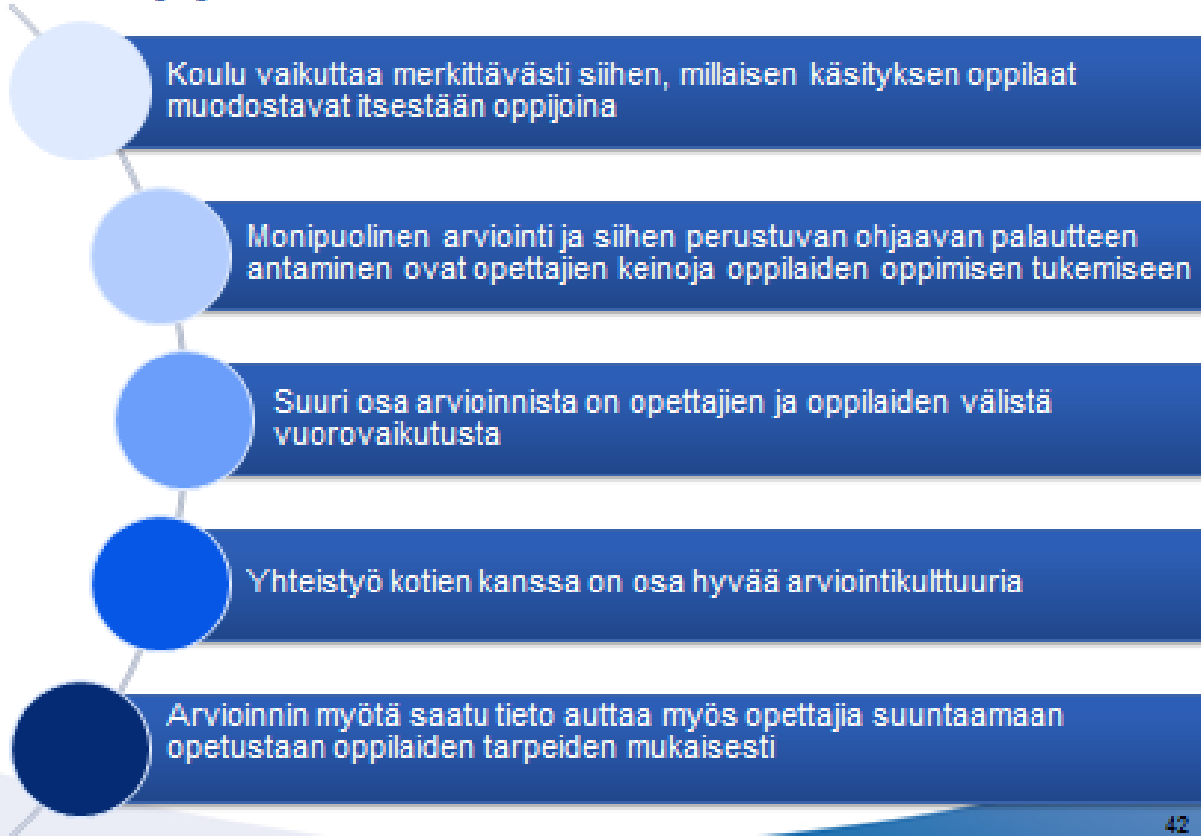
Mitä muutostarpeita uusi ops tuo kotitalouden arviointiin?

Minkälaisin menetelmin, todistuksin ja kaavakkein oppilaita arvioidaan?

- Oivallus ja tietoisuus taide- ja taitoaineiden valinnaisuuden ja kaikille yhteisen kotitalouden arvioinnin yhteydestä! Yhteiset kriteerit, joita ei voi muuttaa, vaikka tavoitteet olisivatkin korkeammalla valinnaisuuden osuudessa. Päättöarviointi on tehtävä kuitenkin aina suhteessa kaikille yhteisen kotitalouden kriteereihin!
- Taide- ja taitoaineiden yhteydessä oleva kotitalouden valinnaisuus on syventävää valinnaisuutta ja se perustuu kaikille yhteisen kotitalouden tavoitteisiin ja sisältöihin.
- Kokeiden säilyttäminen.
- Erilaiset ja moninaiset mittarit arvosanan perusteena; kokeiden arvosanat, annetun ohjauksen määrä ja laatu, kotitehtävät, oppimispäiväkirja, kaikki kolme taitoaluetta ja niissä suoriutuminen, koulutyöskentely, oppilaan taitojen osoittaminen,...
- **Kotitalouden arvosanat toiminnan kuvauksena:** ”Toteava” = 6 -> ”Toistava” = 7 -> ”Osaava/taitava” = 8 -> ”Perusteleva” = 9 -> ”Ymmärtävä/uudistava” = 10

Mitkä voisivat olla koulun arviointikulttuurin kehittämisen painopisteet?

Oppimista tukeva arviointikulttuuri

ARVIOINTI OHJAA VOIMAKKAASTI OPPIMISTA JA OPPIMAAN OPPIMISTA